

gramom R. T., tri kg klobas, petlitsko steklenico vina, poldrug liter slivovke, 500 komadov Zeta, 50 komadov Vardar cigaret, 10 viržink, 35 smodk, vse skupaj v vrednosti 4000 Din. Storitve je policija za petami.

Popravek. V uvodniku je povedano, da damo kot posebno nagrado stalnim naročnikom »Slovenskega Gospodarja« — »Naš dom« za 10 Din letno. Je to napaka. Pravilno mora stati, da ga damo za 12 Din. Sicer bomo pa v »Našem domu« v prihodnji številki več poročali.

Naročnikom »Slovenskega Gospodarja«! V listu imate na razpolago naročilnico, ki jo izrežite ter jo dajte svojemu prijatelju ali sosedu, da si naroči »Slovenskega Gospodarja«. To naj napravi čimprej, saj se lahko naroči na »Slov. Gospodarja« vsaki dan in ni treba čakati na novo leto! Uporabi ta naročilni list! Nam pa sporočite, komu ste ta listič oddali, oziroma »Slovenskega Gospodarja« naročili, da vas moremo uvrstiti med one srečne, ki bodo srečkali. Za enega samega naročnika lahko zadenete dobiček 1000 Din, ali 500 ali 100 Din v gotovini. Če boste pa dva nova naročnika pridobili, pa vam posljemo še vezano knjigo, vredno 20 Din. A ne le zato, pred vsem zato, da bo »Slov. Gospodar« v vsaki slovenski hiši, storite to!

200letnica obhajaja prihodnje leto 1928 sedanja cerkev sv. Jožefa v Studencih pri Mariboru, tako piše pisatelj knjižice »Studenci«, sestavljena povodom 50letnice obstoja deške šole istotam. Kronika to potrjuje. Hvalevredno je, da je za proslavo te 50letnice studenska občina prispevala lepo svoto. S tem je pokazala, da ji je pri srcu izobrazba mladine. Naj še pokaže, da ljubi lepoto hiše božje in da je verski krščanski duh še v Studencih doma. To bo dokazala s tem, da se loti prepotrebne popravila cerkve sv. Jožefa, ki je v silno slabem stanju. To nalogo naj si zastavi prihodnji občinski odbor.

Znane osebe v Mariboru umrle. V Mariboru je umrl 69 let stari notar g. Mihael Korber. Rajni se je rodil pri St. Ilju pri Velenju. Po končani gimnaziji je dovršil pravniške študije v Gradcu in stopil v odvetniško pisarno pok. dr. Janko Serneca. Za notarja je bil v Višnji gori, Senožečah, Ložu in Sevnici ob Savi. Od leta 1920 je bil notar v Mariboru. Pred leti ga je zadela kap in od tedaj si ni več opomogel. Pokojni je bil zelo zaveden ter delaven Slovenec, ki je užival v svojem službovanju občo priljubljenost. Svetila mu uvečna luč in ostani mu med slovenskim narodom ohranjen časten spomin! — Nadalje sta še umrli dve znani miraborski osebnosti in sicer: izdelovatelj železnih blagajn na Koroški cesti g. Schell in pek na Kralja Petra trgu g. Schober.

Pod vlak je šel. V Studencih pri Mariboru ima svojo hišo predelavec v delavnicah drž. železnice Paj. Denarno se mu ni godilo slabo in vendar se je vrgel v nedeljo pod večerni vlak, ki vozi proti Koroški. Vlak je samomorilca razmesaril na smrt.

Davčno okrajno oblastvo v Mariboru razglaš. Po par. 200 zak. o osebnih davkih se pozivljajo vsi posestniki stanovanjskih hiš tukajšnjega okraja, da vložijo do 30. novembra 1927 pri davčnem okrajnem oblastvu v Mariboru izkaz vseh oseb, ki stanujejo v njih hišah. Za te izkaze je uporabljen predpisani obrazec, ki se dobi brezplačno pri davčnem okr. oblastvu. Hišne prebivalce je izkazati po stanju z dne 15. novembra 1927. Kdor bi se branil vložiti izkaz, ali pa bi ga vedoma izpolnil napačno, se kaznuje po par. 247 zak. o oseb. davkih in po členu 77. fin. zakona za proračunsko leto 1927-28 v denarju do 1000 Din.

Obmejna slavnost. V nedeljo, dne 23. t. m., se vrši pri Mariji Snežni izredna slavnost ob priliki slovesne blagoslovitve novih zvonov. Spored: V soboto ob eni uri popoldne sprejem novih zvonov na meji župnije, ob tretji uri pa pri župni cerkvi. Zvečer ob pol šestih prihod našega priljubljenega nadpastirja, ki bode v nedeljo ob devetih popoldne nove zvonove blagoslovil. Takoj po izvršenem obredu se dvignejo zvonovi med sviranjem godbe Katoliške

Omladine iz Maribora v zvonik. Zopoldne ob treh priredi znana Omladinska godba na prostem pred cerkvijo koncert. K tej izredni obmejni slavnosti so povabljeni verniki od blizu in daleč!

Napad na osebni avto. Dne 16. oktobra zvečer okoli 9. ure se je vračal iz Hajdina osebni avto z igralci od tamošnje predstave. V vasi Stojenci pri Ptuj po so neki hudobneži napeli od plota do plota čez cesto žično oviro. Naenkrat je počilo, kakor, da bi kdo vrzel kamen v šipe, na kar je ugasnila luč. Našla se je bodeča žica, zamotana v avto. Avto ni mogel prejši dalje, dokler ni bila luč popravljena. Ako bi na primer pridirjali konji z vozom, bi se živina pobila, gospod sofer pa je k sreči vozil previdno in počasi, da se ni zgodila hvala Bogu večja nesreča. Zločinci so zbežali. Zadeva se preiskuje in se zahteva stroga in neizprosna kazen.

Drzen vlom v Studenicah pri Poljčanah. V Studenicah so v četrtek ponoči neznani zlikovci vlomili v trgovino Iv. Slogarja ter naložili raznega blaga v vrednosti nad 100 tisoč dinarjev. Blago je bilo že pripravljeno za transport. V zadnjem trenutku pa so vlomilci bili prepoznani ter so pobegnili brez pripravljenega plena. Orožništvo zasleduje storilce.

Težko se je obrestil. Ivan Navortnik iz Brezna ob Dravi služi že dalje časa pri posestniku Maksu Tratniku v Selah pri Slovenjgradcu. Pred kratkim so pri Tratnikovi orali in zadeli na njivi na večjo množino vojaških nabojev. Ti patroni so ostali raztreseni tamkaj po njivah, travnikih ter gozdovih izza preobrata, kjer so se vršili baš okrog Slovenjgradca boji med našimi jugoslovanskimi četami in koroškimi nemškimi tolpmi. Orači so te naboje pobrali, postavili ob kraju njive steber, zvrtili vanj luknjo in vtikali v to eno za drugo. Od zadaj so razbijali po vsaki patron tako dolgo, da je eksplodirala in je odletela krogla po njivi. Hlapec Navortnik je bil tako nepreviden, da si je ogledoval eksplozije patron preblizu. Ena teh patron mu je pogladila precejšen del medenastega stroka v desno oko, ki mu je izteklo. Težko ponesrečenega so prepeljali v mariborsko splošno bolnico, kjer mu bodo izklopali operacijskim potom preostanke izteklega očesa. Toliko nesreč se je že zgodilo radi neprevidnega ravnanja z vojaškimi naboji in bi že bil čas, da bi bili vsaj odrasli ljudje tozadevno bolj previdni.

Samomor s pomočjo falske elektrike. Se zgodi malo slučajev, da bi se posluževali samomorilci falske elektrike, ki se pretaka po žicah v silni napetosti. Slučaj samomora s tokom iz falske elektrarne se je zgodil v noči od zadnje sobote na nedeljo v Laškem. Za žice električne napeljave je prijel s samomorilnim namenom 25letni čevljarški pomočnik Ciril Lenart, rodom iz Trbovelj, a je bil sedaj zaposlen na Laškem. 35.000 konjskih sil močen električni tok je samomorilca popolnoma ožgal, da je bil ves rjav po životu in ko so ga jemali iz žičnega omrežja, se je trgala obleka na kose, ker je bila popolnoma preperela od toka. Ko je prijel nesrečni Lenart za žice električne napeljave, je nastal na celem omrežju kratki stik in so odrekla vsa varovala. Je trpelo nekaj časa, predno so popravili monterji škodo in spravili tok zopet v obrat. O vzroku samomora še ni znano nič kaj bolj natančnega. Strašna smrt mladega čevljarja je pretresla vso okolico.

Poroka Pašičeve hčere. V Beogradu se je poročila Pašičeva hčerka Djura z ministerjalnim svetnikom Borščem, ki je vzbudil splošno zanimanje s svojo zaroko z ameriško večkratno milijonarko Miss Backer veliko senzacijo.

Rojstvo četverčkov v Splitu. V Splitu je žena obrtnika Kristina Dvornik porodila te dni četverčke. Otročki — vsi ženskega spola — so v sedmem mesecu prišli na svet. Eden je umrl, ostali trije pa so zdravi: istotako tudi njihova mati.

Šrapnel je ubil dva otroke. V bližini Brna se je dogodilo. Troje otrok se je igralo s šrapnelom. Dva sta plačala igranje z življenjem, dočim se tretjemu ni nič zgodilo.

brota« v petih dejanjih. Med odmori svirajo tamburaši. — Vstopnina navadna. Le pridite gledat, saj Vam se ne bo nič hudega zgodilo.

Sv. Barbara v Haložah. Nedeljska prireditev na Hajdini je izpadla v obojestransko zadovoljnost. Izobraževalno društvo se zahvaljuje vsem skupaj za naklonjenost, posebno se zahvaljuje za odstop dvorane v Društvenem domu, za krasno petje in za lep obisk, kakor tudi č. g. kaplana Verbanjšaku za krasne besede in nauke, za vse lepe opomine in navodila. Hvala lepa vsem skupaj. — Igralci in odbor.

Konjice. V nedeljo, dne 23. oktobra, popoldne po večernicah bo predaval v Katoliškem domu g. dr. Jehart o svojem potovanju po Egiptu. Pokazal bo tudi s skioptičnim aparatom nad 70 sijajnih slik. Kdor le more, naj se tega predavanja udeleži!

Zreče. Dne 15. oktobra 1911 sta se tu slovesno ustanovili dve Zvezi, mladenička in dekliška. Kmalu potem je mladina obojega spola poskusila trkati na usmiljena srca dobrotnikov v svrhu prispevkov za nabavo gledališkega odra. Prošnja ni ostala brez uspeha. Besedilo iste z imeni darovalcev in sotrudnikov, to se nahaja zapisano v društveni knjigi. Dne 18. avgusta 1912 se je vršila predstava prvokrat. Mladeniči so na novi oder spravili dve osebnosti, eno s fotografom, drugo z avtomatom. A dekleta so razlagala, kako da se povzije čašica kave. Od tega prvega nastopa je preteklo 15 let. In oder je za sedanje razmere postal pretesen. Tako na primer za predzadnji igrokaz pred nekaterimi tedni so si za potrebni mlini iskali in našli izposojilo v prijateljskih Konjicah. Začetki so torej morali misliti na obsežnejši oder. V ime 15 letnice sedanjega prostora so nas dne 16. oktobra Rajšp—Padežnik—Podgrajšek privabili v »črno« Afriko, naj vidimo, kako da izgleda: Zamorec. Dekleta Orož, obe Sadekovi in dve Očko pa so nam predočevale sliko razmer v hiši: Pri gospodi. In tozadevna vabila k pohvalevredno uprizorjeni predstavi so napovedala: Čisti dobiček je namenjen v prid novemu oderu.

Sv. Andraž pri Velenju. Katoliško prosvetno društvo, oziroma Dekliška zveza, priredi v nedeljo, dne 23. t. m., igri: »Skrivnostna zaroka« in »Pod božjim varstvom v štirih dejanjih in sicer pod kozolcem g. Fr. Časla. Začetek točno ob dveh popoldne. Čisti dobiček je namenjen za nov društveni dom, ki ga ravnokar gradimo, saj smo ga zelo potrebni. Zato na to predstavo prav iskreno vabimo vse

15 otrok ranjenih ob priliki eksplozije. V Stuttgartu je pri čiščenju kanala bilo najdenih več granat in drugega strelniva. Deca, ki se je igrala v bližini tega kanala, je pobrala nekaj vžigalnikov granat. Eden od skupine otrok je udaril po vžigalniku, ki je — umevno — eksplodiral in težko ranil — 15 otrok.

Smrt med vrtnicami in klinčki. V Budimpešti je izvršila neka ženska samomor, ki ga je olepšala z vrtnicami in klinčki. Prismojena 23 letna ženska je položila v sobi na preprogo blazino, si nastala okoli blazine vrtnic in nageljnkov ter so pogladila kroglo v glavo.

Služba bogoslovskega strežnika je bila dne 10. oktobra oddana.

Za Dijaško kuhinjo v Mariboru je daroval g. narodni poslanec Ivan Vesenjak 100 Din. Bog povrni!

DRUŽINSKA PRATIKA za leto 1928

s podobo Sv. Družine je že izšla ter se dobiva po vseh večjih naših trgovinah papirja itd.

Segajte le po naši!!

Gospodarstvo.

SADNA IN CVETLIČNA RAZSTAVA V LAŠKEM.

Prekrasno iznenađenje nas je čakalo v nedeljo, dne 9. t. m., v Laškem. Ogledali smo si razstavo, ki jo je priredila naša mlada, še le letos ustanovljena podružnica Sadjarskega in Vrtnarskega društva. In koliko je bilo naše začudenje! Nismo pričakovali take prireditve in skoraj nismo mogli verjeti, da to naše ponekod tako malo spoštovano sadje daje razstavi tako lepo lice in tako nepričakovano lep pogled. Tu smo šele spoznali pravo vrednost in imenitno ceno našega sadja. Od ust do ust je šlo poročilo o nepričakovano lepi razstavi v slovenski šoli in prvim kmečkim obiskovalcem in sadjarjem so redno znova sledili drugi posestniki, tako da je bila šola celi dan oblegana od radovednega ljudstva. Naposled so stopili tudi meščani iz svoje rezerve in so si jeli ogledovati prireditve. Razstava je postala za nas pravi narodni praznik, kar je v tako priščenih in prepričevalnih besedah že izrazil in želel naš širši cele Štajerske spoštovani in priljubljeni sadjarski učitelj gosp. Levstik iz Celja.

Razstavo je otvoril predsednik g. Pirnat v imenu sadjarske podružnice, v imenu kmetijskega oddelka ljubljanske oblasti je pozdravil obiskovalce kmetijski referent g. Wernig in okrajni glavar g. Maršič, sam navdušen sadjar in ekonom, je v daljšem nagovoru o gospodarski pomembnosti sadjarstva za laški okraj pozdravil prireditve. Otovitvi so prisostvovali tudi načelnik okrajnega zastopa dr. Godnič, dekan vlč. g. dr. Krulje, šolski upravitelj g. Kislinger in zastopniki občine. Pred drugo sv. mašo se je vršilo po g. M. Levstiku lepo predavanje o najbolj priporočljivih sadnih vrstah. Iskreno občutene, v vsej slovenski domačnosti in šegavosti naglašene besede predavatelja so šle vsakemu k srcu.

Da je razstava uspela v vsem tem razkošju in lepoti, se imamo znatno zahvaliti mestnemu vrtnarju g. Bobeku,

domačine in sosede. Na veselo svidenje ob najštevilnejši udeležbi. — Odbor.

Braslovce. V novem Društvenem domu je oder že izgotovljen. V nedeljo, dne 23. oktobra ob treh popoldne bo prva predstava »Razvaline življenja« od priljubljenega pisatelja Fr. Finžgarja. Vabimo vse prijatelje od blizu in daleč na to prvo prireditev na novem oderu, ki je do sedaj edini te vrste v Savinjski dolini.

Januš Golec:

SPOMIN SPRAVE.

Pravdarstvo je razširjeno med priprostim narodom že od nekdaj. Več nego vremenske nesreče škoduje kmetu nepotrebno tožarenje pri sodišču. Za koš suhega listja, ki ga je odgrabil sosed sosedu preko mejnika, za plast preveč odkošene trave, za par jabolok, za nekaj stopinj po tuji zemlji itd. vzplamtijo kačja sovraštva, pride celo do pobojev, ali pa zapoje boben svojo žalostno pesem. Skoro v vseh podeželskih slučajih se vzbudi pravdarski duh iz malenkosti, požene v strast, ki je gorša od pijanosti ali pa kvartopirstva. Kako težko je spraviti dva soseda, ki preganjata eden drugega s sodiščem. Do zopetnih pobotanj pride le po izvanrednih slučajih.

Kodrinov Jaka in Jagričev Drec iz Vranske gorce sta postala radi pravdanja smrtna sovražnika.

Kodrin je posedal lep ter razsežen vinograd s travnikom ter gozdom in je mejl na Jagričevo posest ne z domačijo, ampak z vinogradno pristavo. Radi preveč odgrabljenega listja je tožil Jaka prvič Andreja. Iz prve tožbe so poglale druge radi razžaljenja časti. Navadno je dobival Kodrin, ki je bil premožnejši od Jagriča in mu je stal ob strani s pravnimi nasveti kozjanski eksekutor Šuntl. Ni minil niti teden, da bi ne bila naša znanca v gradu v Kozjem, kjer so odrezali sedaj enemu večji kos pravice, drugemu manjšega ter krivičnega, ali pa obratno. Drugi mirnejši sosedi so pravili, da sta si uglasila oba pravdarja iz Vranske gorce proti kozjanskemu sodišču posebno pot, ki je bila

Naša društva.

Prosvetna zveza v Mariboru prosi vsa včlanjena društva, da čim prej skličejo odbore seje in na njih izpolnijo obe poslani pregledniški poli ter ji vrnejo najkasneje v 14 dneh. Na sejah se tudi naj določi delegate, ki bodo društvo zastopali na občnem zboru Prosvetne zveze dne 14. novembra t. l. in se naj člane zainteresira za prosvetni tečaj, ki se bo vršil v dneh 13. in 14. novembra.

Studenci pri Mariboru. V nedeljo, dne 23. t. m., se vrši predavanje za člane Katoliškega slovenskega izobraževalnega društva v društveni sobi. Vabljeni so tudi drugi! — Odbor.

Sv. Bolfank v Slov. gor. Katoliško prosvetno društvo ima v nedeljo, dne 23. 10. ob treh popoldne v društveni bralni sobi svoj redni občni zbor, na katerem podajo odborniki poročilo o delovanju v preteklem poslovnem letu, in se izvoli novi odbor.

Kat. prosvetno društvo »Zarja« pri Sv. Lenartu v Slov. gor. Katoliško prosvetno društvo ima v nedeljo, dne 23. oktobra 1927, ob 15. uri v dvorani Narodnega doma svojo zimsko sezono s prireditvijo dramske igre »Cnosolec« in z zaželjeno vinsko trgovijo. Prijatelji poštene zabave, vabimo Vas, ne zamudite te lepe prilike. Bog živi!

Središče. Diletantje Ljudskega odra v Središču nastopijo dne 30. t. m. na svojem oderu v društvenem domu v Središču z žaloigro v petih dejanjih »Mlinar in njegova hči.« Igro tvorijo ganljivi tragični prizori. Kaže nam, kam dovede človeka sebična pohlepnost po premoženju in je, sila trpečega dekleta — mlinarjeve hčeri. Igra je krasna, vzgojnega pomena in časa primerna (za Vse svetnike) ter se priporoča y najobilnejši poset. Kakor domačini se prav uljudno vabijo tudi okoličani k mnogobrojni udeležbi. Začetek ob pol osmih zvečer. Vstopnina: sedeži I. vrste 7 D, II. vrste 5 Din, stojšča 3 Din. Vstopnice se dobijo v predprodaji pri g. R. Lukačiču v Središču, od 23. oktobra naprej, kar se cenj. občinstvu priporočila, ker gre za to igro že zdaj veliko zanimanja. Bog živi! Na svidenje!

Krvava revolucija pri Sv. Juriju ob Ščavnici! Ali res? Da! Dne 30. oktobra po večernici uprizori Orel v Pergerjevi dvorani revolucionarno igro s petjem »Oderuštvo in do-

ki je poskrbel za okusno okrašenje razpostavljenega sadja. Tudi skupine cvetlic in raznih vrtnih pridelkov so zvišale pestrost in lepoto celotne slike. Sade je bilo razstavljeno v dveh velikih šolskih sobah in na hodniku na 460 krožnikih. In povsod med vrstami krožnikov, obloženih z najlepšim rumenim in rdečim sadjem, lončki zelenja in tihega cvetja. Posebna miza je bila obložena samo s sadjarskim in vrtnarskim orodjem, ki ga je razstavil g. Rakuš iz Celja. Druga miza je bila polna različnega sadjarskega berila, knjig in listov, razstavljenih od knjižarne Goričar in Leskovšek. Stene v sobah in na hodnikih pa so bile okrašene z raznimi poučnimi slikami. Celotni vtis razstave so posebno povzdignili okusno postavljeni krožniki domačega žlahtnega grozja, sadnih konzerv in raznih pridelkov iz naših domačih vrtov.

Kakovost razstavljenega blaga sta ocenila gg. Levstik in Vardjan, strokovni učitelj iz št. Jurija. Ugotovila sta, da je sadje v splošnem zelo lepo. Prvo priznanje so prejeli gg.: Cepuš Alojzij, Gabrno; Deželak Janez, Radoblje; Riček Fran, Trojno; Zveplan Martin, Laziše; Hačič Luka, Strmca; Lapornik Vinko, Gora; Hrastnik Anton, Strmca; Henke Franc, Laško; Zikovec Miha, Zikovec; Gobec Fr., Tremarje; Vorina Karl, Strmca; H. Herman, Laško; gospa dr. Roš za razstavljene konzerve in g. Lapornik Miha za razstavljeno zelenjavo.

Ta prva prireditel razstave sadja v Laškem ni bila lahka. Potrebno je bilo mnogo truda, marljivosti in požrtvovalnosti, kajti s to prireditvijo se je orala še le ledina v sadjarstvu v laškem okolišju. Vendar trud ni bil zaman. Izredni pomen sadjarstva za laški okraj, lepo blago, kakor ga je najti malo drugod — sorta »Car Aleksander« je bila zastopana v tako popolni obliki, kakoršnje naš preizkušeni sadjar g. Levstik še ni videl v Sloveniji — zasluži vso pozornost in prizadevanje. Vsem marljivim prirediteljem in sodelavcem, pred vsem gg. Korošcu, predsedniku Pirnatu, šolskemu upravitelju Kislingerju in ostalemu učitelstvu, vrtnarju Bobeku, oblastnemu poslancu Levstiku in drugim sodelavcem najlepša hvala! Prisrčna hvala pa tudi načelniku okrajnega zastopa g. dr. Godničju, ki je našel za to prireditel veliko razumevanja in ji je naklonil lepo denarno podporo.

Razstava je za sedaj dosegla popolnoma svoj namen in je uspela nad vse pričakovanje. Dala je pobudo našim kmetovalcem, da se oprimejo z večjo vnemo sadjarstva, ki je poleg živinoreje najvažnejša kmetijska panoga v okraju. Dočim je imela ta prireditel v prvi vrsti le namen, dati ljudstvu pobudo, si to druga sadna razstava prizadeva pred vsem nalogo pokazati našim sadjarjem prave načine uporabe in predelave sadja in vpeljati jih v pravilno kupčijstvo in trgovino s sadjem. Plemenitemu stremljenju naše sadjarske podružnice želimo najboljši uspehi! F. W.

Okrajni zastop Sv. Lenart v Slov. gor. vabi sporazumno s srezkim poglavarjem občine tukajšnjega okraja, ki še nimajo zadostno število licencovanih bikov, da prižene biko k naknadnemu licencovanju na sejmski dan dne 7. novembra k št. Lenartu na Arnuševu dvorišče. Zraven mora biti tudi en zastopnik občine. Začetek ob 11. uri dopoldne. Ob tej priliki se bodo tudi delile diplome in pohvalnice o nim živinorejcem, ki so bili za to predlagani. Vabijo se tudi živinorejci v večjem številu na sestanek, k predavanju o umni živinoreji, poročilo o poučnem potovanju v Avstrijo, pogovoru glede pasem živine itd. Pridite torej v obilnem številu na ta sestanek!

Vinski trg na Štajerskem. Lepo vreme zadnjih dni je znatno zboljšalo kvaliteto mošta, ki je kazal ob poznih trgatih tudi v slabih legah 18—20° po klosterneburški tehtnici. Cene so začele rasti, posebno ko se je zaznalo, da tudi prve trgatve niso kazale pod 16—17° sladkorja, dočim so lansko leto imeli mošti povprečno samo 14—16° in da je trgatve v splošnem za 25—35% manjša od lanske. Zadnje preše so se plačevale celo po 7—8 Din in sortirano

najbližja ter gladka, kakor bi jo potlakal s cementom. Da si nista bila Jaka in Drec prijatelja, čeravno sta hodila po skupni poti in se gledala čisto od blizu tudi po večkrat na teden, je razumljivo. Kolikokrat je romala sodna gospoda iz Kozjega v Vransko gorco na ogled na mestu prepira, bi se ne dalo prešteti. Konečno je bilo že vse resnega mnenja: najbolje bi pač bilo, ko bi udaril boben enemu ali drugemu, da bi bil konec prepira.

Kodrin je pozidal v vinogradu na hram še en »štok« in znatno povečal klet. Pri navažanju za povečanje stavbe je prišlo do novih ter zavilih pravd, ki so obetale Jagriču konec samostojnega gospodarstva. Eksekutor Šuntl je poplaval malodane vsaki dan v Kodrinovi kleti in pomagal kovati vedno sveže pravdarske načrte.

Na bolj pozno jesen je šlo v bogato vinorodnem letu 1888. Kodrinov »štok« še ni bil dogotovljen. Zvečer sta sedela v kleti Kodrin ter Šuntl in pletla vrv krog vratu Jagričeve samostojnosti, ker ni zapiral dovolj kur pred sosedovim vinogradom. Močno je grmelo kljub jeseni ter na dež se je pripravljalo, ko je vabil Jaka eksekutorja, da naj prenočita oba na štoku, ker bo huda ura. Šuntl je odklonil ponudbo. Moral je biti še ta večer z neko dostavko v Bučki gorci, ker jutri bi bilo prepozno. Pila sta na srečno pot z naglico in kar iz glinastega polička, ki je romal iz roke v roko. Grmelo, bliskalo je in dež je že škrapal, ko je poklical davkarski mož svojega psa ter krenil na odhod. Precej velik pes je bil stalni spremljevalec eksekutorjev. Kosmatina je klical za šuntla in od živali je prešlo to ime tudi na njega, ki se je sicer pisal: Johann Wajditsch. Pes naprej, Šuntl za njim in navzdol po Kodrinovem vinogradu. Jaka je še pil kar sam v kleti in sklenil, da bo prenočil na štoku. Močno je grmelo, bliskalo je oči jemajoče, ploha je že lila, iz grabe pod vinogradom je bilo čuti cvilenje, kletvice — nato pa zopet le grom in pljusk dežja. Jaka je bil uverjen, da ima že dosti te božje vinske kaplje, le čutaro je še hotel natočiti za domov. Počutil je pred velikim sod, podstavil dulec čutaro pod pipo in odvrnil. Ni še nateklo v posodo do pol, ko je osvetlil blisk celo klet, zagrmelo je, da se je potresla zemlja s štokom vred. Jaka se je tako ustrašil, da mu je padla čutara iz rok in se je prekolovratil na hrbet po kleti. Toliko je še dotipal do sode, da je zavrl pipo, a čutaro ni mogel več pobrati in je nastavit pod sod. Vino in

blago po 8—10 Din. Vinogradnike in kupce so presenetile cene vsled dobrote blaga. Saj že več let ni bilo take kapljice. Živahna kupčija z moštom se je sedaj umirila in po pretoku se bo začelo novo trgovanje na podlagi trajnih vrednot.

Položaj na hmeljskih tržiščih. Po poročilu zadruge trgovcev s hmeljem in deželnimi pridelki v Zatoju je bil pretekli teden nakup zelo živahen. Pri nespremenjeno čvrsti tendenci je bilo povpraševanje večje kakor ponudba. Na tržišču in na deželi kupujejo blago zastopniki pivovarn iz Nemčije in Češkoslovaške, trgovci in komisijonarji, zadnji večinoma na nemški račun. Cene so se gibale med 2300—2350 čK za srednje blago, to je 77.50—79.70 Din za 1 kg in 2400—2500 čK za prvovrstno blago, to je 81.50 do 82.40 Din za kg. Napetost med cenami se je zmanjšala, ker se je blago srednje kakovosti podražilo za 100 čK. Pod 2300 čK je težko kupiti tudi slabše vrste blago, pod 2500 čK za 50 kg pa producenti večinoma nečje oddajati dobrega blaga. — Na nürnberškem hmeljskem tržišču je pretekli teden znašal dovoz 1350 bal, prodanih pa je bilo 1600 bal. Cene so se okrepile. Tendence je mirna, toda čvrsta. Za prvovrstno in srednje blago so bile naslednje cene: tržni hmelj 150—240 mark, hallertauski 180—315 mark, württemberski 190—300 mark za 50 kg.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 14. oktobra se je pripeljalo 420 svinj in 1 ovca. Cene so bile sledeče: mladi prašiči 5—8 tednov stari komad 90 do 125 Din, 7—9 tednov stari 150 do 200 Din, 3—4 mesece stari 320 do 400 Din, 5—7 tednov stari 420 do 450 Din, 8 do 10 mesecev 550 do 650 Din, 1 leto stari 1000 do 1200 Din, 1 kg žive teže 10 do 11.50 Din, 1 kg mrtve teže 15 do 17 Din, Prodalo se je 200 komadov.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso I. in II. vrste 10 do 18 Din, telečje meso 17 do 22.50 Din, svinjsko meso sveže 17 do 30 Din.

Mariborski trg dne 15. oktobra 1927. Kmetje so pripeljali 47 svinjino, 60 s krompirjem in zelenjavo in 8 jabolk naloženih voz na trg. Tudi drugače je bil trg zelo dobro založen in obiskan, pa tudi kupčija je bila precej živahna. To pot je bilo videti tudi okoli 100 puranov, ki naj bi bili za pitanje za Božič. Cene mesa so se vsled velike dobave svinjine nekoliko znižale, med tem ko so cene grozdu in jajcam poskočile. — Slaninariji s Ptujkega polja so prodajali svinjino in slanino po 10 do 25 Din za 1 kg na drobno, po 14 do 17.50 Din za 1 kg na debelo. Domači mesarji so prodajali govedino po 8 do 12.50, teletino po 15 do 22, svinjino po 20 do 22, ovčje meso po 8 do 10, konjsko meso po 4 do 7, klobase po 18 do 40, drobo po 8 do 9, noge in parklje po 4 do 6 Din za kg. Perutnine in domači živali je bilo okoli 800 komadov. Cene so bile piščancem 10 do 25, kokošem 30 do 45, racam, gosem in puranom 30 do 100, domačim zajcem 10 do 35, golobom 25, glicam 35 D za komad. — Krompir, zelenjava, druga živila, sadje ter cvetlice. Krompir se je vsled dobre letine pocenil in sicer se je prodajal po 1 do 1.75 za 1 kg, čebula 1.50 do 2.50 D, česen 8 do 12, solata 1 do 2, hren 8 do 10, kislo zelje 4 D, kislja repa 2 do 2.50, zelena paprika 8 do 10, paradižniki 2 do 4 Din kg, olje olivno 20, bučno 18 do 22, mleko 2 do 2.50, smetana 12 do 14 Din liter, maslo surovo 36 do 40, kuhano 44 do 46, čajno 50 do 60, sir 25 do 100 Din 1 kg, sirček 4 do 8, jajca so se podražila in stanejo 1.50 do 1.75 Din komad, kruh je postal ceneji: beli 5.50, črni 5 Din kg; sadje: jabolka in hruške 4 do 8, slive 8 do 10, posušene 10 do 12, breskve 8 do 10, datelji 25 do 30, mandelji 4 do 50, orehi 10, luščeni 40 do 52, mak 18 Din kg, limone 1 do 1.50 komad, grozdje se je podražilo in stane 10 do 14 Din kg. Cvetlice so se prodajale po 0.25 do 0.5, z lonci vred po 15 do 75 Din komad. V zadnjem času so začele tudi kmetice prinašati cvetlice v mesto na trg. — Lesena in lončena roba se je prodajala kakor po navadi po 1 do 100 Din, brezove metle po 3 do 5 Din komad, koruzna slama po 25 do 30 Din vreča. — Seno in slama: V sredo, dne 12. t. m.,

trenutni strah sta ga prevzela toliko, da je priznal sam pri sebi, da je pijan, da niti stati ne more. Kodrin ni izgubil pameti, le prave moči ni bilo v nogah in radi tega se je dotipal do gantnarjev, jih zajahal in se zakopal v dno smrtnega sovražstva, ki je vrel v njegovi duši do sosedja Jagriča. Vedno naraščajoči blisk in grom sta mu le prestavila misli od sosedja na potrebo spanja. Ker ni šlo naravnost po nogah, si je pomagal z rokami, dokler se ni skotalil iz kleti. Zmaj je vlivalo ter bilo temno kot v rogu. Izpred kleti je bilo treba v štok in to pot je nastopil Kodrin radi varnosti po vseh štirih. Stopnice v prvo nadstropje še niso bile gotove, so bile položene le deske obite s povprečnimi latami, takozvana kurja lestva. Jaka je lezel oprežno, počasi in vendar je omahnil na sredini kurje lojtre preveč na levo, glasen — pljusk — štrbunk — in čuti je bilo le še paket dežja . . .

Pod omenjeno lestvo v štok je bil na pol v zemljo ukopan mogočen odprt sod, ki je bil poln vode. Kodrin je zidal štok, rabil vodo in po vinogradih je navadno ni. Iz starega sode z več sto hektli vsebine je izbil na eni strani dno, zvalil posodo na prosto, je ukopal v zemljo in napeljal v njo deževnico s strehe. V ta sod, ki je bil precej globokejši od odraslega moža, je štrbunknil pijani Kodrin in se zavedel, kje da je, šele na dnu sode. Jaka ni bil več mlad, vinjen, toliko je še le bil pri pameti in moči, da se je poglaval iz vode, se oprjel okraja sode in se oddahnil od prevelikega strahu. Neprodna tema, z neba dež kot iz škafa, Kodrin do ust v vodi in ne toliko pri moči, da bi se otel iz pasti, katero si je nastavil sam. Poskušal je tresti sod, da bi ga prevrnil ter se tako rešil, pa niti ganil se ni, ker je bil ukopan v zemljo. Noge je razkorečil, se skušal opreti ob strani sode in izplezati iz vode. Ni šlo, saj je držalo po dogah z obutimi nogami. Pri poskusih z izplezanjem se je tako utrudil, da so mu omahnile roke in je zloputnil na dno. Tako je že bil poln vode, da mu je zvonilo v ušesih in se je zavedal, da mu gre za življenje, je hušnil z zadnjimi močmi na površje in se oprjel za okraj sode. Zablislilo je in ta luč je zbrihtala Kodrina še tako na pravo plat, da je zaupil na odposlano. Glas obupanega je odjeknil v noč, se razgubil, kdo bi se mu naj odzval v samotnem vinogradu, kateremu je mešal edinole Kodrinov smrtni sovražnik — Jagrič. Z dvigom ni šlo, s plezanjem ne, s klicanjem ne,

je bilo 9 vozov sena, 4 vozove slame, v soboto, dne 15. t. m., pa 19 vozov sena, 3 otave in 3 slame na trgu. Cene so bile: senu Din 50 do 87.50, otavi 65, slami pa 45 do 50 Din za 100 kg.

Kmetje in lesni trgovci, pozor! Kdo ima borov les, svež, sečnja sme biti od 15. 10. 1927 do 15. 1. 1928, iz katerega se lahko izdelujejo 7 do 12 m dolgi brzojavni drogi? Vsak, ki ima tak les, naj pošlje svoje ponudbe na naslov: Korošec, Smartno ob Paki, nakar dobi vsak vse dobavne pogoje po pošti. Tak borov les se bode tudi dobro plačal. Manj kot 100 komadov se ne kupi. Les se bode, ko bo po pogojih izdelan, prevzel v gozdu.

1418

Saljiva pošta

Mnogi so v zadregi za razglednice pri saljivi pošti, ki je stalna točka raznih veselje, ker ne vedo, da se dobi 100 listov saljive pošte za 10 D v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Ravno tam se dobi tudi vse druge potrebščine za okrašenje in razsvetlitev veselilnih prostorov. Papir za vse izdelke papirne konfekcije kupujte le v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Zanimivosti.

Obešanje v Albaniji. V Albaniji vladajo poleg krvne osvete še druge, zelo čudne manire. Pot na vešala je Albanu lahka. Albanec ne čuti sramote, če mu zadrgejo vrv okoli vratu. Kadar se vrši taka usmrtitev v Tirani na prostem, se celo zbere ljudje od vseh strani in gledajo, kako gre obsojenec pogumno v smrt. So pa stvari, ki so tudi obsojencu svete. Kdor mora na vešala, obleče takozvano sporkniško srajco. Albanci verujejo, da ta srajca prinaša odpustčenje vseh grehov, ki jih je zločinec storil v življenju. Zato obleče krvnik vsakega obsojenca v belo srajco in mu šele potem vrže vrv okoli vratu. Nedavno se je vršilo v nekem albanskem mestecu obešanje opasne tatu in roparja. Na trgu se je zbralo mnogobrojno občinstvo: moški in ženske. Bili so oblečeni v najlepše noše, kar so jih premogli. Obsojenec je stopil pod vrv. Krvnik mu je vrzel srajco čez pleča — toda srajca je bila zločincu pretesna. Izjavil je, da s tako srajco ne gre v smrt. In kaj misliti, da so storili zastopniki oblasti? Niti trenutke niso vztrajali na tem, da se mora usmrtitev čimprej izvršiti. Rekli so si, da ima dan 24 ur in so mirno poslali po krojača, da je vrezal obsojencu novo srajco pokore. Medtem ko je krojač prirezoval in šival platno, se je krvnik z žrtvijo mirno razgovarjal ter mu dal cigarete. Pušila sta kakor najboljša prijatelja in poštenjaka, ne pa kot zločinec in krvnik. Ko je bila srajca sešita, jo je obsojenec oblekel, stisnil krvniku roko in šele potem stopil pod vešala.

35 letne ženske so najlepše. Nedavno je izdal angleški zdravnik dr. Charles R. Mc Kenna knjigo, v kateri dokazuje, da doseže ženska višek telesnega razvoja med 25. in 30. letom svojega življenja — zlasti kar se tiče lepote. Zoper to trditev je nastopila sedaj znana igralka Evelyn Laye, ki trdi, da doseže ženska šele s 35 leti višek razvoja vseh svojih čarov, ker je s 35 leti tudi duševno šele popolnoma razvita. Šele s 35 leti je ženska v stanju, da se z moškimi pametno zabava in šele s temi leti se je naučila se oblačiti čim najbolj mikavno. In kar je glavno: šele s 35 leti zna ženska pravilno uporabljati najbolj dragoceni in najbolj nevarni zaklad, ki ga poseduje — svojo lepoto.

Srečna Amerika. Predsednik ameriških Zedinjenih držav je imel v Pittsburgu zanimiv govor, v katerem je izrekel pomembno ugotovitev, da se ameriško ljudstvo ne

Jaketu so ginevale zadnje moči in ko bo omahnil še enkrat na dno, ga bodo izvlekli šele drugi kot utopljenca iz sode. Vsega tega se je zavedal Kodrin prebriskro, se ozrl še enkrat v noč, neprodno temo je razrezal za trenutek mogočen blisk . . . Z zavestjo gotove smrti se borečemu Kodrinu je zaplaval pri svitu bliska pogled navzdol pod štok na kolovoz, kjer je stal ob kostanju — križ. Trenutno srečanje s podobno Križanega, ki je bila tako blizu na smrt izmučenemu, je nagnal Kodrina moč, in zavest, da je kriknil še enkrat v temo iz polnega grla, spustil okraj sode, se pogreznil na dno, v ušesih mu je začelo muzicirati in ga vabiti tako lepo — nekam v nedogledno daljavo — Ni bila bolesta ta smrtna godba, da, vabljiva, a se je že izgubljala v daljavi, ko je Kodrina nekaj pograbilo za vrat, ga pognalo kvišku, ga obrnilo na glavo, da so se mu odprla usta kar sama in se mu je z odtokom vode vračala zavest.

Svit bliska je osvetlil rešitelja ter rešenega. Neznane, ki je držal Kodrina za noge z glavo navzdol, ga je izpustil in še brenil s sikajočo opazko:

»Hudič, sem mislil, da je Šuntl!«

Eden od smrtnih sovražnikov na tleh v temni moči — drugi tik njega z najljutejšim srdom in duši, ker je otel nehoti smrti onega, kateremu je stregel po življenju . . . V teh trenutkih je dvakrat zablislilo, zagrmelo, da se je potresla zemlja, vihar je potegnil tuleč, nekaj težkega se je odtrgalo od kostanja ob kolovozu in treščilo z vso silo med — oba smrtna sovražnika! Jagrič je prestrašeno odskočil, Kodrin je pogledal prosoje proti neprijatelju, zablislilo je in med obema je počival na tleh v viharni noči odlomljeni križ z razpelom, ki je postalo oljka sprave in miru . . . Sovražnika nista govorila. Jagrič je prijel za zgornji del križa, Kodrin se je prismical do spodnjega in oba sta odprla prst božji proti kostanju, odkoder ga je poglaval vihar.

Ko je bilo opravljeno to delo, je odbrzel Drec navzdol po vinogradu, se vrnil primeroma kmalu in na novili gantnarjih v Kodrinovi kleti sta se srečala po dolgih letih v odpuščanju sosedja Jaka in Andreja. Nista prosila edem drugega odpuščanja, ne se opravičevala, saj je celo delo sprave opravilo v par trenutkih od viharja prelomljeno in med oba vrženo znamenje Križanega . . .

Kakor najboljšemu prijatelju je zaupal Jagrič, da je opazoval še ta cel večer Jaketa, kako je poplaval s pasjo